

נדאת הברכה (תש"ג-תש"ד)

ל"ד א - י"ב

א. שאלה כללית

השנה החילה פרשתנו ל"ג א':
נדאת הברכה אשר בדרך משה איש האלוהים
לסוף פרשתנו ל"ד ה':
וימת שם משה עבד ה'.
התוכל לחת טעה לשנוי זה של הכנזי בו מכנה התורה את משה רבנו?

ב. שאלה כללית

פירוש דברים רבה י"א ה': בשעה כשהגיעו ימי משה לחמסר מן העולם אמר לו הקב"ה: (דברים ל"א י"ד) "...הן קרבו ימין ל"ח" - אמר לפניו: "רבונו של עולם! אחד כל היצירה חזו אתה אומר לי: "הן קרבו ימין ל"ח" - לא אמרת כי אחיה ואספר מעשה יה (ההלים קי"ח) אמר לו הקב"ה: "אי אחיה יכול - כי זה כל האדם" (שלה י"ב י"ו) ואמר משה: "רבונו של עולם! דבר אחד אני מבקש ממך לפני מותי, כשאכנס ויבקעו כל השערים שבשמים ותהויות ויראו שאין זולתך! מניין? סני' (דברים י"ג) וידעת היום והשבות אל לבבך כי ה' הוא האלוהים בשמים ממעל ועל הארץ מתחת אין עוד!" אמר לו הקב"ה: "אתה אמרת "אין עוד" ואף אני אמר (ל"ד י') ולא קם נביא עוד בישראל כמשה... לכל האלהות והמופתים אשר שלחו ה' לעשות... ולכל היד החזקה ולכל הסוד הגדול אשר עשה משה לעיני כל ישראל."

1. לפי מדרש זה אין בקשתו האחרונה של משה רבנו לראות את הארץ הסבר שהי' הטובה?

2. מה כוננו דברי הקב"ה בהביאו את הפסוק מקהלת (י"ב י"ו)?

א. הסבר את דברי הקב"ה האחרונים (אתה אמרת... ואף אני אמר... עד הסוף) מה פירוש דברים אלה כחשובה לבקשת משה?

ג. א' ויראהו ה' את כל הארץ את הגלעד...

רש"י א' ד"ה את כל הארץ ד"ה עד דן
ב' " ואת כל גפול" ד"ה ואת ארץ אפרים ומנשה
" ואת כל ארץ יהודה ד"ה עד הים האחרון
ג' " ואת הנגב ד"ה ואת הכנרת.

דמב"ן א' ד"ה ויראהו ה' את כל הארץ.

- 1. מהי הפליאה שבמסוקינו המפורזים בדברי סני' המפרטים?
- 2. מה ההבדל בין הטובה והיה?
- 3. מה המריץ את רש"י לפרט את שמות המקומות כפי שפרט?
- 4. הידוע לך עוד מקום בספר דברים בו הלך רש"י בדרך דרשנה כזו?

ד' ה' הראיתוך בעיניך וטמה לא תעבור

הכתב והקבלה: ידענו כי דרך הלסון להקדים לעולם את העיקר לספל, ואת היתת מניעת הביאה העיקר במאמר זה, היה לו להקדים הסלילה שהוא העיקר ולומר: "ולא תעבור פמה", אך מדהקדים הגבול ("שמה") לסלילה, מלת "שמה" הוא העיקר, והכונה: הראיתוך איכות ומהות כל מחז ומחזו כאשר הוא והחלוקות הארץ לטכסים וכל הדברים העתידים להולד לשנים רבות הבאות (ר' רש"י שבטאלה ג) אחר כל אלה לא היית רואה אם עברת שמה, כאשר אותה נטמן, כלומר: הראיתוך ענינים נפלאים העתידים להתולד באומה עד היום האחרון, שהוא ענין בלתי אפשרי כפי הכח האנושי להגיע עליו בחיי בטמיותו לראות כל אלה.
הסבר מהו הקטי הגדול בפסוקנו (שמחסיים בו כמה מפרטינו, שאותו רצה הכתב והקבלה ליטב?)

ח ז ט י יב יג יד יו יז יח יט כ

עצה טובה למורים ומדריגים: להוראת פרשה זו בכמה עיינו בשעור לדוגמה של יוסף ולק: מיתתו של משה. ספר מעינות א' ע' 16-24.

השאלות המסומנות X קשות והמסומנות AA קשות ביותר. יענה כ"א לפי דרשתו.